

„Mahjas Weesa“
Literariskais Reelikums.

№ 22.

Treschdeenā, 27. majā.

1898.

Hannele.

Sapņu dzeja no Gerharda Hauptmana.

Tulkojums no Aspasijas.

(Turpinājums.)

Otrā daļa.

(Wiss tāpat tā pirms engelu parahdīšanās: dialonise fehd pee gultas, turā gut Hannele. Wina attal eededs fwezi un Hannele atbara azis. Leelas, it tā wina wehl redsetu garu walstibā. Winas waibstōs wehl manams debefchīgs pahrlaimības atspihdums. Likto wina pasihst mahsu, wina fahl runat preezigā steidsibā.)

Hannele.

Mahj! Engeti! ... Mahja Marta, engeti! ... Waj Tu fini, kas
sche bija?

Mahja Marta.

Waj Tu jau attal augschā?

Hannele.

Nu minat tatschu! Nu? (Newaredama sawalditees.) Engeti! Engeti!
Bateesi engeti! Engeti no debefim, mahja Marta! Tu jau sin'; engeti ar
gareem spahrneem.

Mahja Marta.

Nu, ikad Lew bijuschi til jautie sapni

Hannele.

Uf, af! Un wina faka, ka es to esot sapnojuse. Bet kas tad tas te?
Waluhf til schur! (Wina leelas puki rolā turam un mahjai rahdam.)

Mahja Marta.

Kas tad Lew tur ir?

Hannele.

Nu pašlat jel.

Sm.

Mahša Marta.

Hannele.

Sche, paluht tif!

Aha!

Mahša Marta.

Hannele.

Baod tattschu.

Mahša Marta (isleelas it ta pukes smarschu ostu).

Sm; jauki.

Hannele.

Bag'; nepeeleezees tif dšiti. Tu wehl falaušif.

Mahša Marta.

Tas man loti sčehl. Kas tad tas ihsti ir?

Hannele.

Nu, debesz atflehdšina, waj Tu to nepašihsti?

Mahša Marta.

Hannele.

Tu ar' ešt tahda . . . ! Atneš' tattschu, fwezi. Ašchi, ašchi!

Mahša Marta (ugumi rahbidama):

Ak ja, tagad es redsu.

Hannele.

Waj nè?

Mahša Marta.

Bet Tu teescham runà par dauds. Mums tagad wajaga buht glušchi klusam, zitadi dakters buhs uš mums dusnigs. Winšch ari atšubitiija šahles. Tàs ari wajaga šahrtigi eenent.

Hannele.

Ak, mahša! Juhs tà ruhpejatees par mani. Juhs jau nemas nefinat, kas ir notizis. Nu? Nu? Tad šafat jel, ka Juhs finat. Kas tad man to dewa? Nu? Šcho selta atflehdšinu? Kas tad? Nu? Ko tad sčhi selta atflehdšina flehds? Nu?

Mahša Marta.

Tu man wišu to isštahstifi rihl. Tad Tu buhšf kreetni isgulejušes, šripen un wefela . . .

Hannele.

Es tatschu esnu wefela. (Wina pazelas sehdus un nolaisch lahjas us grihdou.)
Tu tatschu redsi, mahf', ka es esnu wefela!

Mahfa Marta.

Bet Hannele! Ne, to Tew newaj'ga darit. To Tu nedrihsti darit.

Hannele (pazelas, atwairas no mahfas, eet pahris folu):

Tew waj'ga mani laist. Tew wej'ga mani laist. Man wajaga projam
eet. (Wina fatruhlstas un noskatas us weenu weetu.) Al, Tu mihto beenin! (Parahdas
engelis ar melnam drehbem un spahrneem. Winsch ar leels, spehzigis un flaisis un tura rola
garu, wilakotu sobenu, kura rojina optibta ar melneem plihmureem. Klusu, un nopeetnt winsch
sehd krahsns turumâ in noluhlojas us Hannele, nonehnees un meerigi. Bahla, fapnaina
gaisma pilda tefas.)

Hannele.

Kas Tu efi? (Neatbild.) Waj Tu efi engelis? (Neatbild.) Waj Tu nahz
pee manis? (Neatbild.) Es esnu Hannele Mattern, waj Tu nahz pee manis?
(Neatbild. Ar salittâm rokam, bijigi un padewigi stahw mahfa Marta. Tad wina lehnam
iseet if istabas.)

Hannele.

Waj Deems Tew nehmis walodu no Lawas mehles? (Neatbild.) Waj
Tu efi no Deewa? (Neatbild.) Waj Tu efi man draugs? Waj Tu nahz ka
eenaidneeks? (Neatbild.) Waj Tew ir sobenis Lawu drehbju fruntâs? (Neatbild.)
Brr, man falfst. Greesigs aufstums dweesch no Laweem spahrneem. Saltums
iseet no Lewis. (Neatbild.) Kas Tu efi? (Neatbild. Breepefchi schaufmas winu fa-
grahji. Gelleegdamâs wina nogreeschas, it lâ lahds buhtu aif winas.) Mahmin! Mahmin!
(Kahds tehls dialonises argehrbâ, bet jaunals un flaislats lâ schi, ar gareem balteem spahr-
neem, eenacht istabâ. Hannele fleedsfas pee schi tehla un sagrahji wina rotu.) Mahmin!
Mahmin! Sche ir kas istabâ.

Dialonise.

Rur?

Hannele.

Tur, tur.

Dialonise.

Par fo Tu drebi?

Hannele!

Man baij'.

Dialonise.

Nebaldees, es esnu pee Lewis.

Hannele.

Mani sobi no bailem klab. Es newaru turetees. Es schuhkstu preefsch

wina.

Diakonise.

Nebaitojees, wansch ir mans draugs.

Hannele.

Kas wansch ir, maht?

Diakonise.

Waj Tu wina nepasifisti?

Hannele.

Kas wansch ir?

Diakonise.

Nahme.

Hannele.

Nahme.

(Hannele uslubto brihdi melno engeli kufu un bijigi.)

Waj tad tam

wajaga noiift?

Diakonise.

Ta ir ee-eja, Hannele.

Hannele.

Waj katram wajaga zaur ee-eju eet?

Diakonise.

Katram.

Hannele.

Waj Tu mani sapigi grabbt, nahme? Wina zeesch kufu. Uf wisu, to es prafu, wina zeesch kufu, maht!

Diakonise.

Deema wahrdi ir skati Tamâ firdi.

Hannele.

Es Lewi daudfreif no firds wehlejos. Tagad man schausmas no Lewis.

Diakonise.

Eft gatawa.

Hannele.

Uf mirschanu?

Diakonise.

Ja.

Hannele (peh3 brihscha, taunigi):

Waj man buhs sfrandâs un lupatâs sahrkâ gulet?

Diakonise.

Deems Lewi gehrds. (Wina iswell masu fudraba pullstieniti un skandina. Lublin eenahf nedfirdami, kâ ari wif turpmaake theli, mas, kuprains zeema stroderis, kusch nes par rolu bruhfes uswalku, plihwuri un wainagu un tura pahri glahschu kurpischu. Wansch eet ehnmigi lojidamees un palchdamees, kufu palanas engelu preefschâ, tad diakonises un wissemal Hanneles preefschâ.)

Zeema kroderis (weenmehz klanidamees):

Zaunawa Johanna Katarina Mattern. (Winfch attraulajas.) Zuhfu tehwa fungs, wina godiba fungs grafs bija til fchehligs un apstelleja pee manis bruhtes uswalku.

Diafonise (nonem kroderim bruhtes swahrtus un usgehbj tos Hannelei):

Nahz, es Terwi apgehbrjschu, Hannele.

Hannele (preezigi ustraukta):

Al, ta tas fchauft!

Diafonise.

Tas ir balts fihds, Hannele.

Hannele (laimiga apluhsto pate fewi):

Laudis brihnifees, zil jauti puschkota es guku fahrka.

Zeema kroderis.

Zaunawa Johanna Katarina Mattern. (Krauta.) Wifs zeems par to ween runa. (Krauta.) Rahda Zums leela laine nahwe, Zaunawa Hanna. (Krauta.) Zuhfu tehwa fungs. (Krauta.) Wina godiba grafa fungs — (krauta) bija pee eezirkna preekschneeka lunga.

Diafonise (usleel Hannelei wainagu):

Beeleez sawu galwu, Tu debefubruhte!

Hannele (trihfedama ais behrnifchka preeka):

Waj Tu sin', mahsa Marta, es preezajos us nahwi. (W reisf fchaubidamäs par mahfu) Tu tatschu ta efi?

Diafonise.

Ja.

Hannele.

Tu tatschu efi mahja Marta? Al ne jel: Tu tatschu efi mana mahte!

Diafonise.

Ja.

Hannele.

Waj Tu efi abas?

Diafonise.

Debefu behrni ir weens eetsch Deewa.

Zeema kroderis.

Ja til Zuhf attautu, prinzeft! Hannele! (Ar karpitem nometas winas preekscha jelo:) Tas ir tas mafalas karpites wisa walkstiba. Winam wisam ir par leelas fahjas: Edei un Lihsei un Martai un Minnai un Annai un Katei un

Greetai. (Winsch winai usahwis turpites.) Winas laitâ, winas laitâ! Druhte ir atrasta. Jaunawai Hannelei wismasatas lahjinas. — Ja Jums attal kahdreis majga! Es Jums labprahť pafalposchu! (Klanibamees aiseel.)

Hannele.

Es tiklo waru sagaidit, mahmin!

Diafonise.

Nu Tew newajaga wairs sahles eenemt.

Hannele.

Nē.

Diafonise.

Tagad Tu drihs buhfi wesełata nelâ swtina uhdeni, Hannele!

Hannele.

Ja.

Diafonise.

Tagad nahz un gulees us famam nahwes zifam. (Wina panem Hanneli pee rotas, wed wiru lehni us gultu un Hannele atgulstas gultâ.)

Hannele.

Nu es tatschu reisi dabuschu finat, kas tas ir mirschana. — —

Diafonise.

To Tu dabufi finat, Hannele!

Hannele (us muguras gulebama, rotas fanehmuse it lā ap pufi).

Man ir kiblas.

Diafonise.

Speed to zeeti few pee kruhtim.

Hannele (atjaunotâs hailēs luhkojas us engeli):

Waj tam teescham wajaga notift?

Diafonise.

Tam wajaga notift.

(St lā is tahtuma dsirdamas sehru maršču flanas.)

Hannele (ustlaustbamâs):

Tagad wini puhšč behru dseefmu. Meistars Seifrids un winâ musi-
fanti. (Engelis pazetas.) Nu winsch pazetas. (Ahrâ wehra peenehmuses spehtâ.) Nu
winsch nahť us mani. Al, mahsa, mahte! Es jau Tewi wairs neredsešču.
Kur tad Tu efi? (Luhdosochi us engeli:) Taišt ahtri, Tu melnais, niehmais
gars! — (St lā leetuwena spaida stenedama:) Mani speesch, speesch — lā . . .

afmenis — (Engelis lehnani pazel janyu plato sobenu.) Wiasch mani grib . . . mani grib — gluschi isnizhinat. (Wislerlatas bailes:) Palihds', mahj'!

Diafonise

(stahjas stary engeli un Hanneli, ar augstibu leel fawas abas rofas fargadama us Hanneles firbi. Zehli, fpehzigi un fwinigi wina runa):

Wiasch to nedrihft! — Es leeku abas fawas fwehtitas rofas Teru us firbi.

(Melnais engelis pasuhd. Klusums. Diafonise faleel rofas un lehni fmaidibama noluhkojas us Hanneli, tad wina nogrimst domas un kustina luhpas, nedfirdami luhgšanas teildama. Sebru marsha flanas pa to laiku naw apstahjuschas. Dsirbams trofms it la no daubseem maseem folisheem. Tuhlin parahdas skolotaja Gottwalda tehle widus burwis. Sebru marshs aplust. Gottwalds melni gehrebes, la us behrem un nef rola flaitu pullstenishu puschki. Gobbijigi wiasch nonehmis zilindri un tilko eenahzis, atgreechas atpatal, ar rolu mahdams, lai abra tura meeru. Nis wina redsami wina skolas beheni: puifeni un meitenes fwehtu drehbes. Us skolotaja mahjeenu beheni pahrstahj fatschulstetes un isturas itin klusu. Wini ari ne-edrihstas nahkt par fleegni pahri. Gottwalds nu tuwojas ar fwinigeem waibsteem diafonisei, tura wehl aisween flaita luhgšanas.)

Gottwalds (klusā balsi):

Labdeen, mahsa Marta!

Diafonise.

Gottwalda lungs! Esat fweizinati!

Gottwalds

(us Hanneli luhkodamees, shekli trata galwu):

Nabaga putnisch!

Diafonise.

Par ko tad Fuhs esat til behdigi, Gottwalda lungs?

Gottwalds.

Nu, wina tatschu ir miruse.

Diafonise.

Par to mums naw ko behdatees; winai ir meers un meeru es winai wehlu.

Gottwalds (nopuhdamees):

Ja, winai ir labi. No behdam un raisem wina tagad ir atswabinata.

Diafonise (nogrimuse, Hanneli usluhkojot):

Zit flaita wina gui!

Gottwalds.

Ja, flaita — tagad; tad Tu esi miruse, Tu ihsti usseedi wisā sawā mihligumā.

Diakonise.

Par to, fa wina bija til laba, Deems wina darija til flaitu.

Gottwalds.

Ja, wina bija deembijiga un laba. (Diti nopuhšas, atšķir fawu dseefmu grahmata un statas winā fehri.)

Diakonise (statas lihsti dseefmugrahmatā):

Newajaga schebotees. Klusam un pazeetigam wajaga buht.

Gottwalds

At, man ir grubti.

Diakonise.

Par to, fa wina ir atpestita?

Gottwalds.

Par to, fa man diwas puktes nowihtuščas.

Diakonise.

Kur?

Gottwalds.

Diwas wijolites, kuras man sche grahmata. Tas ir manas mihtas Hanneles miruščas aztinās.

Diakonise.

Deema debesis winas aikal uplauks wehl daudj flaitakas.

Gottwalds.

At Deems, zil ilgi mums wehl wajabšes tahtat staigat zaur scho tumšcho femes behdu leju. (Behšchi pahigrofta balši, ahri un pusweitališki, notis iswidtdams.) Ko juhs domajat? Es biju nodomajis: mehs sche mahjās dseedam wispirms korali: „Jesus dšihwo muhščigi.“

Diakonise.

Ja, tas ir jauks korals, un Hannele Mattern bija tizigs behrens.

Gottwalds.

Un tur ahra us kapeem mehs dseedafim: „Jesus mana zeriba“ (Winsch apgreeschas, pee-eet pee stolas behrencem un fata:) Numurs 435. „Kad es nahšchu, kur tee dšihwo.“ (Winsch klusu intone, lihsti tatti šidams:) Kad es nahšchu, kur tee dšihwo, kas to kungu redj un mihto . . . (Behrni pakušu dseedajuschi lihsti.) Behrnini, waj Juhs arti wiš esat til šilti sagehrbuschees? Ahra us kapeem buhs koti aufsti. Nahkat eelšča. Paluhfojatees wehl reis us nabaga Hanneli. (Stolas behrni fapluhst istaba un šwinigi fastahjas ap gultu.) Paskatat tikai, kaudu flaitu nahwe padarijuse mihto, maso meiteniti. Wina ar lupatam bija ap-

kahrušes — tagad winai ir sīda drehbes. Dašu kahju wina skraidīja, tagad winai glašsču kurpes. Tā tagad drihs dšihwos selta pili un katru deenu ehdis zeptu gašu. — Šhe wina pahrtiła no aufsteem kartupekeem — un labi, ka wehl bija til dauds, zitreis jau bija japaleef ir nepaehbuschaj. Šhe juhs wīnu arween fantajāt par lupatu prinzeš, tur wina drihs buhs par ihstu prinzeš. Tā tad, kam ir ko noluhgtees no winas, tas lai to dara tagad tuhlin, zitad wina to pateiks mihtajam Deewinam un tad Jums klahsees wahji.

Mas puika (panahst drustu us preelšču):

Mihta prinzešite Hannele, nenem man kaunā un nesaki mihtajam Deewinam, ka es Dewi weenmehr faukaju par lupatu prinzeši.

Wisi behrni weens zaur otu.

Mums wišeem toti schehl, ka mehs tā darijam.

Gottwalds.

Tā, nu Jums nabaga Hannele gan peedos. Ešta til tagad naminā un gaidat uš mani.

Diakonise.

Nahtat, es Juhs wedišču pakatešā istabā. Tur es Jums teišču, kas Jums jabara, ja Juhs ar' gribat tilt par tahdeem skaissteem engekeem, kahda drihs buhs Hannele. (Wina eet pa preelšču, behrni winai sēto, durwis teel peewehrtas.)

Gottwalds

(paleef weens, pee Hanneles. Winašch sakustinats noleef pukes winai pee kahjam.)

Mana mihta Hannele, šhe es Tew wehl atnešu lihdsā jauku pulkste-nišču puschki. (Zelās nometees pee winas gultas, trihsfoschā balši.) Neaismirsti mani gluschī fawā godibā. (Winašch šānukši, peeri eespedis winas drehbju krolās.) Sirds man grib waj luhst, ka man no Dewis jashkīras.

(Dšird runasam; Gottwalds pajekas, pahrsēdš lalatu pār Hanneli. Diwas wejas seewas, gehrbuschās tā us behrem, lalatinus un dšeesnu grahmatas dšelteneem greešumeem rotās, eenahst klufam istabā.)

Pirmā seewa (statīdamās aplabrt):

Mehs jau gan buhšim pirmās atnahkuschas?

Otrā seewa.

Mē, re kur školotaja kungs ir jau. Labriht, školotaja kungs!

Gottwalds.

Labriht.

Pirmā seewa.

Jums gan winas schehl, školotaja kungs! Bija jau ar' teescham par daudš labs behrns. Weenmehr tahds nafs, tahds nafs.

O trà seema.

Waj tad teefa, to laudis runà . . . gan jau naw teefa? Wina esot pate fem nehmuje dšihwibu?

Trešča seema (peenahufe klaht):

Tas jau buhtu grehks pret to garu.

O trà seema.

Grehks pret swehto garu.

Trešča seema.

Tahds grehks, jaka zeentehws, neteefot nefad peedots.

Gottwalds.

Waj tad Juhs nesinat, to Pestitajs teiza? Laischat tos behrninus pee manis nahkt.

Seturtà seema (peenahufe):

At kautini, kautini, ta tad til ir laiks. Te jau nosals wiš nagi. Kad iikai tas mahz'taja kungs atkal nerunatu til ilgi. Sneegs ir trihs pehdas augsts us lapeem.

Peektà seema (peenahl):

Wadsi, kautini mahz'tajs negribot winau swehtit. Winsch gribot leegt winai swehtibu semes flehpi.

Pleschke.

Waj Juhs dširchat . . . waj dširchat — tahds stalts kungs bijis pee mahzitaja . . . stalts kungs bijis pee mahzitaja — un esot teizis: ja — Materna Hannele esot — swehta.

Hanke (eenahl steidfigi):

Wini nef glahschu jahrtu!

Wairakas balsis.

Glahschu jahrtu! Glahschu jahrtu!

Hanke.

At Tu Kungs! tahds gan maksas samus pahs dahlberu.

Wairakas balsis.

Glahschu jahrts! Glahschu jahrts!

Seidels.

Sche mehš wehl peedšihwofim leelas leetas. Engelis gahjis tašni zaur zeemu zauri. Til leels là apses foks, tizat man. Pee smehtdes diška sehd ari diwi. Bet tee ir mafi, là mafi behrnini. Tas stufis ir wairat nefà prašs ubagu stufis.

Wairatas balfis.

„Tas sfufis ir wairat neta prafis ubagu sfufis.“ „Wini nef glahschu fahrku.“ „Engelis ir gahjis zaur paschu zeemu zauri.“

(Tsfetri balti gehrbti jaunelli eenef eefschâ glahschu fahrku, kuru wini noleel netahku no Hanneles gultas. Behrineeki fatfchulpias isfribnijufchees un fintahrigi.)

Gottwalds

(pazet drufku lakatu, ar kuru aplahsta Hannele).

Sche, paluhkojat ar' drufku nelaike.

Birma feewa

(fintahrigi luhfodamâs sem lakatâ):

Tai jau mati ir no tibra selta.

Gottwalds

(atwilbdams lakatu glufchi nost no Hanneles, kura gul apfpiheta no bahlas gairmas):

Un fihda drehbes un glahschu kurpes.

Wisi

(attahpias nost no brihnumeem it ta apstulboti):

Dafchadas balfis.

„At, lahda ta fkaista!“ „Kas tad ta ira?“ „Kas tad ta ir?“ „Ta ir Matternu Hannele.“ „Ta ir Matternu Hannele?“ „To es netizu.“

Pleschke.

Ta meitene . . . ta meitene — ir — fwehta.

(Tsfetri jaunelli eezel ruhpiגי Hannele glahschu fahrta.)

Hanke.

Ta jau ween runa, ka wina nemas netifschot apglabata.

Birma feewa.

Wina tifschot basnizâ nolifka.

Dira feewa.

Man schkeet, ta fkuke naw nemas mirufe. Wina jau iffkatas it ta buhtu pilna bshwibas.

Pleschke.

Padodat tatsch' . . . padodat tatsch' — lahdu spalwu — mehs winai . . . mehs winai — spalwu turesim mutes preefschâ. Ja. Ta redsesim, ja — waj winai wehl i — dwaſcha. (Winam padod spalwu un winſch to tura preefsch Hanneles mutes.) Wina nelufstas. Meitens ir pagalam. Tai ar' ne til daudi naw bshwibas eefschâ.

Trefchà feewa.

Es winai doschu famu puku puschitti. (Geleel puker sabeta.)

Zeturta feewa.

Manus pahrs seedinus lai jau ar' paurem lihdfà.

(Turpmal beigās.)

Arno Holzs

Dsejneeks is trako nama.

Neilgi atpatat „Mahjas Weefis“ faweem lastajeem pasneedsa peezus dsejulus no Arno Holza Blaumana tulsojumà. Schoš dsejulus „Baltijas Wehstnefis“ famà 98. numurà nosauz par traka zilweta raschojumeem, jo winsch faka, fchee „krahschnee“ ‚dsejas seedi‘ ‚leekotees it kà Aleksandra augstumu dahrsà usplaufuschi“, t. i. trako un wahjprahtigo eestahde, kura atronas pee Rigas. Tà ka schis spreedums laists klajā ar wihra sinu — ja ne no wina nahzis — kusch pats wezds laids personigi sadsejojis toti plahnu grabmatinu dsejolu rosa wahlds, tad es tuhlin domaju, ka tas buhs pilnigi dibinats. Bet gribeju tomehr pats ari wehl pahreelinatees par spreeduma pareisibu. Iplassju tos peezus dsejulus. Ak tu kuhru, gruhtu deenianu! Blekis, tschists blekis! Kas to wehl netiz, tam es to tuhlin peerahdischu. Nemim us sobu to paschu dsejolu, kuru „B. W.“ bijis tik laipns ari faweem lastajeem pasneegi.

„Ar sakam durwim naminsch masz

Ar firdim wisds logu flehgds“.

Ar noschehlochanu man ja-atsihst, ka te tuhlin parahdas neapflehpjams ahrprahis. „Ar sakam durwim naminsch masz“ — un wairat neta! Waj tad schim naminam durwis un logu flehgi ween bija? Kas tas tahds par namianu? Waj tahdà war dshiwot? Waj tam nebija farkana jumta un sturstenas, baltu seenu, spodru logu, seedoschu fufsiju aif logeem, istabà klaweeres un kehki glaseta plihite un mirdsjoschi mišina un kapara kastroti? Kadeht dsejneeks ta wisa neapraksta? Ar wahrdu nabadshibu winsch tatschu newar atwainotees, ar newaku ari ne, jo dsejneekam naw zita darba kà weenigi ta dsejoschana. Alseek tikai wesela prahta truhkums. Un tad otrs teikums: „Ar firdim wisds logu flehgds.“ Noschehlojatees, kautini mihtee! Sirdis ir kruchtis, newis logu flehgds! Teescham, tikai wisai flimiga fantassja koka war eeburt firdi. Tas isflaidrojas laikam ar to, ka Holzam (Holz — pa latwiski koks, malta) pascham ir firds kruchtis un winsch, nabags, nu domà, ka wisur, kur koks, ir ari firds. Bet mehs sinam, ka tà nar. Te drihffsteja weenigi pehz wesela zilweta, waj kà „B. W.“ faka, pehz „weentahrscha mirstiga zil“

wefa sapraichanas teift: „Ar firdsweidigeem, ar jahgi waj zitu tamlihdfigur
infrumentu ifgreeteem zaurumeem wiſds logu flegds.“

„Krehflâ

Sem fudraba papelem

Sehdam mehſ ar ſaweem ſenteem.“

Scho triju rindiu aplamibu tullotajs no ſawas puſes mehginajis wehl
pawairot. Wiſch ſaka: „Krehflâ“. Kâ lai laſtajs to ſaprot? Waj te runa
no ſehdeka waj no deenas un naſts puſmahſas? Tullotajam bija jaſafa
waj nu „lehn-krehflâ“ waj „walara-krehflâ“, bet nemis weentahrschi „krehflâ“.
— Tad: „Sem fudraba papelem“. Zif nedabiſti! Zif netizami! Teiz Deewu,
ta tew fudraba nauda un tehſarotes, ne wehl fudraba papeles! Normal
dſejneets te buhtu runajis par Wahzſemes apſem ar bahlgani ſpihdſcham
lapam. Smuki jau nu gan iſſfatas, ſad lainiſs nama tehws ar ſeemu un
ſenteem glihtas mahjinas preekſchâ pawakarê ſehd sem ſchahdeem kokeem. Bet
lai to waretu eedomatees, tad to pamatigi wajaga aprakſtit (wiſmafak 12
pantiſ, ſatru pantu pa 8 rindam).

„Mahto, mahto, mehneſtiſch ſaluhſ!“

Jaunas plahnprahtibas! Wiſpirus taſ „o“ pee „mahto“ Blaumanam
japahrmet. Schito „o“ tikai tauta ween wairs runâ, rakſt-, dſej- un ziti
neeki to jau ſen atmetuſchi un tadeht taſ naw peelaiſchams. Ka mehneſ
newar ſaluhſt, to mehſ ſatrs ſinau. Pat muhſu behrni naw wairs tahdi
mukki, ſa tee, peepeschi pee debefim eeraudſijuschi mehneſcha firpi, ſtrees pee
mahtes ar kleeſeenu, ſa mehneſ ſaluhſis. Ja dauds, tad Mildina peeſteigſees
pee mahtes un waižas: „Luhdſu, mammin, paſaki man, waj tagad jauns
waj wezſ mehneſis?“

„I maſafais gledſi.“

Atkal neglihts tulkojums. Dſejolds „i“ nemaj nedrihtti leetot un
„gledſi“ ari naw wahrds, ſuru drihtſt nodruſat. Te bija jaſaka: „I ma
ſafais, azis peewehris, galwinu druſtu paſchkeebis, ſtatijas, — ſtatijas lihd
ar ziteem uſ augſchu.“ Un ſur ſchis maſafais lihdſ ſchim bija? Par to
wiſch jau agral netapa minets? Kadeht dſejneets flehpi, waj wiſch jau
biſſnes neſſâ waj wehl ſwahrzindſ ween ſtaiga? Un waj winam ir tihts
deguntinſch?

„Bidſchin!

Waj eſt ſukainiſ?“

Bidſchin?! Kas taſ ir: Bidſchin? Waj kahts mihlinaſchanaſ waj
laimu wahrds? Laitam jau kalendri taſ neſtahw. Kas ta par neſſaidribu!
Un taſ ſaka: Bidſchin? — Waj mehneſ? Waj tehws? Waj maſâ Mildina?
Domafim uſ labu laimi, ſa tehws. Wiſch paſtataſ mehneſt, paſtataſ ſawa

masafâ feja, aismirft wifu un waiza pahrluhstoschâ laimê un mi hlestibâ: —
 — Bidschin, waj efi kufainits!!! Waj nu wehl leelakas mulkibas jebkad
 lasitas! Ja winsch buhtu teizis: „Suhnia, waj tu ari redfi mehnefi? Waj
 re, feewin, zil winsch jau gudrs, war eeraudsit mehnefi;“ waj ja winsch buhtu
 fazijis: „Mans dahrgais firds lolojums, dod muschin;“ waj: „Zahnit, waj
 nedofi papam kufinu?“ tad wina juhtas wehl sakristu ar wina wahrdeem, bet
 „Bidschin, waj efi kufainits“ titai ahrprahts war usratskit un talfot. Un titai
 ahrprahts behrnâm us scho jautajumu war liki atbildet: „Sa“. Gewingri-
 najees Latweeschu dsejneeks buhtu apmehram schita issfazijees (saprotais
 ritumâ, kas man newedas): Behrns sawilka sawas sahriâs roschu luhpinas,
 pasfatijas tehwa ar sawam debes-silam aztinam un atbildeja pûsmelaniski,
 mihligi schtupstiedams, ta ta tas „j“ gandrihs isflausijas ta „f“: — „Ja“. Ta
 buhtu Latweetis raktijis un ikfats winu buhtu sapratis un nebuhtu
 domâs malbijees, ta behrns runa pa arabiski. Latweeschu dsejneekem wajaga
 zenstees wifu aprakstet labi plaschi, lai lasitaju paschu fantasijai nemas nebuhtu
 jadarbojas. Wajaga ari turetees pee teikumeem, kuwi jau zaur tuhstosch-
 fahrtigu leetoschanu tapusch mihtli ta wezi swahrki, newajaga schickt ihpa-
 schibas wahrdu no leetu wahrdeem, kuwi jau ta sakot ar laiku sa-augusch
 kopâ. Par peemehru „bahla nahwe“, „reebiga reklama“ u. t. t. Tas nowed
 pee popularitates. Latweeschu raktineekem jagahda par plahnputru, jo to
 strehbeju ir dauds, bet to wahritaju mas. Lai wairums atlihdifina wiruma
 labumu. Tadeht no „B. W.“ pufes bija leela neapdomiba, tai paschâ 98.
 numura nodruklat Luisas Stujeneek pasfairojumu, kurâ ta stahsta, ta moderna
 dramatika personas par sawam dsiatam juhtam pawisam neruna, waj us
 winam aisrahda ar mas trivialeem wahrdeem. Es jaku, ta bija neapdomiba,
 jo kahds Latweeschu dsejneeks waretu nahkt us domam, ta ari moderns
 lirikis „ar mas trivialeem wahrdeem“ zenschas fafneegt
 fa wu mehri. Schahdam dsejneekam, sinams, wajaga buht leelam mahf-
 flineekam un smalkam dabas nowehrotajam, lai pee lasitaja fazeltu sinamas
 juhtas, nostahditu wina preekschâ spilgtu glesnu. Bet zil weegli te war mi-
 fitees, to peerahda noschelojamâ Holza dsejoli. Pee ziteem, p. p. pee Kun-
 dratu Andreja un Teodora Magowska tal paleek wehl glihtais pantnehrs un
 flaitas atskanas, ja ari saturs nelam neder, — pee Holza isjuhl wifs. Tadeht
 Latweescheem ta nebuhs dsejot un „Mahjas Weefim“ ir japahmet, ta winsch
 schahdas ahrprahtibas zehlis saweem lasitajeem preekschâ. Mums, paldees
 Deewam schobaltddeen ar wahrdeem wehl newajaga knapinatees! Nemt til
 pilnu muti! Lai pluhst plata dsejas straume — plata un sekla! Lai ta
 pluhst pa wezwezo weetu un gustu, garam gar Aleksandra augtummu dahru,
 garam gar Silo kalnu, garam gar Barnasu us — — — iddeenischibas juhtas
 melno aismirftibas dselmi!

Sobgals.

Lihgawas apgehrbs.

Lihgawas apgehrbs no baltas, mihtstas drehbes pagatawots, jauki puschko skaišto jaunawu, sihda plihwurs ar mirtu mainadfinu peestiprinats pee winas kuplajeem mateem. Schis apgehrbs pagatawots wißs no weenadas, gludas drehbes. Pukes, luras redsam us takas un peedurknem, fà ari fwahrkeem gar lejas malu, ihpafchi isstrahdatas un wehlat, kad apgehrbs jau gataws, wirfù usschuhtas. Tàs war dabut pirkt, pagatawotas, waj nu is balta tuhka un „futaschas“, waj ari tikai is sihda futaschas un tilles isstrahdatas. Schahdas pukës issfatas loti skaişti un wißai dahrgi ari tàs nemakfà. War jau ari istifti ar mafak rotajuma, jo peeteef, kad fcho pußu rotajumu leef tikai takkai us preekshas gabala. Peedurknes un fwahrki lai paleef nerotati. Apgehrbs ari tà lepni isskatißes. Ja laiks un wajadfigà weilliba, tad ari laut lura feltene, kas prot schuht, war pate fchàs pukës pagatawot, kahdi tàs nezil nemakfà un ari neprasa leelas puhles. — Uffihmè us papira musturi, apmehram osollapas leelumà, isgreesch to, tad leef fcho mustura paraugu us tuhka waj samtta drehbes un well liniju tam wisaplahrt pa mustura lihku-meem. Tahdejadi teef musturs pahrnefts us drehbes. Tagad nu isgreesch mustura apfihmetos drehbes gabalinus, usdeeds toß us siihwdrehbes un usschuj ar maschinu futaschu pa mustura lihkumineem, pehz tam nogreesch malinas lihds usschuhtai futaschai un nu war fastahdit kopà lapinas leelà musturi un usschuht us jau paschuhtà drehbes gabala. Tahdejadi un tamlihdfigi war par glaschi maf naudas krahschni isrotat apgehrbu. Lihgawas apgehrbam takka greefta zeeti klahtpeeguloßcha, tikai drehbes gabals no weena pleza us jostas weetu pahrlitks watejàs „faltès“, kas takkai dod bluhfesweidigu issfatu; pee pleza us kruhtim un pee jostas oranschu seedu puschkeischi notaras un zehli rotà daito stahwu. Oranschu seedu weetà war ari nemt mirtes. Us plezeem un peedurknu galds eewiltums no „spizes“ waj sihda gahses. Tagad spizem gar malu mehds schuht schaurinu, tikai kahdu fantimetri platu sihda lentiti, kuru druszin eewell. Lentiti nem tahdà krahsà, kahda apgehrba drehbei. Skaişti issfatas, kad eedseltenai spizei gar malu rotajas schaura rosa lentite, bet ar lentiti rotatas spizes glihti issfatas ari zitabàs krahsàs. Ari pee baltà lihgawas apgehrba ar baltu lentiti rotata spize issfatas jo daiti.

Peedurknes tagad teef greeftas ari pee pleza deesgan schauras, fa tàs schmaugi peesleenas rotai. Platu, kuplu peedurknu wairs newajaga taißt, welti preeksh tam drehbi tehret, jo tàs jau ir isbijuschas un naw wairs modè.

Ihpafchneefs un isdewejs: Ernß Plates.

Stibibigei redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sälits.

Дозволено цензуром. — Рига, 23 мая 1898 г.

Drufats un dabujams pee grafmatu un bilßchu drufatoja Ernß Plates, Riga, pee Petera Salniga.